

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
mesjamna, ils 10 da settember 2025: allas 20⁰⁰ – 22⁴⁵
Liug: Halla Cons

Presidi: Adrian Flepp

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Silvia Bucheli-Caduff
Theres Burri Gadola
Silvio Candinas
Felicia Deflorin
Adrian Flepp
Otmar Flepp
Placi Flury	Remo Huonder
Admir Jasarevic
Christian Loretz
Giusep Lozza
Lucas Lutz
Rafael Maissen
Alfred Spescha
perstgisas	Ignaz Venzin	
b) Suprastonza
comunala	René Epp
Clemens Berther
Wendelin Jacomet	Jris Lombris
Paul Flurin Schmidt
c) Cader	Roland Cajacob, meinafatschenta
Sandro Muscas, responsabel per infrastruttura	

Plaid d'avertura dil president:

La tractanda dad oz ei in pensum che la vischnaunca sa mai terminar, dustar en truchet e silsunter archivar. La planisaziun locala ei in process che accumpogna adina puspei nus e las generaziuns vegnentas. Tier quei patratg ei in zitat dil filosof greg Heraklit vegnius a mi en memoria *"la midada ei la suletta constanta"*.

Circumstanzias da dretg, svilup dalla populaziun, facturs economics, interess dalla societad, protecziun da natira e clima per numnar entgins puncts, influenzeschan la planisaziun territoriala dalla Svizra, aschia ch'ei semida adina puspei enzatgei. Igl onn 2013 ha la populaziun approbau la revisiun dalla lescha federala davart il svilup dil territori, tgunsch buc savend tgei influenza che quei ha el detagl. Per la vischnaunca da Mustér munta quei d'exzonar e mobilisar surfatschas da terren sin basa dils basegns dils proxims 15 onns. Cunzun la demografia ei cheu il grond factur. Ins sto era menziunar che durant ils onns da conjuntura aulta ei vegniu enzonnau surfatscha da baghegiar senza grond risguard sin natira ed ambient. Mo negin sa tgei che schabegia ils proxims 15 onns.

La nova prognosa da svilup muossa in lev augment dalla populaziun a Mustér entochen igl onn 2050. Quei ei fetg legreviel e cunzun fetg impurtont per la revisiun dalla planisaziun locala.

Oz decida il cussegl buc mo davart ina adattaziun, nus tractein ina revisiun totala da gronda impurtonza. Entras quei process semidan ils aspects menziunai e las cundiziuns da rama. Ton pli eis ei impurtont da schaffir las meglieras cundiziuns pusseivlas per nossa vischnaunca e per il futur, per garantir in svilup progressiv e durabel.

Jeu less buc trer ella liunga ed en quei senn engraziar fetg als planisaders ed a tuttas personas involucradas per lur gronda ed impurtonta lavur. Jeu giavischel a nus ina interessanta tractaziun, bunas discussiuns e bein ponderadas decisiuns per nies futur.

Tractandas:

1. Protocol nr. 5-2025/2028
2. Revisiun totala dalla planisaziun locala – Part dils habitadis (plans1:2000) e lescha da baghegiar (messadi 10-2025/2028)
3. Project e credit per la sanaziun dalla Via Cons (messadi 07-2025/2028)
4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Adrian Flepp
president

Ervin Maissen
actuar

1. Protocol

Protocol nr. 5-2025/2028 dil cussegl da vischnaunca dils 14 d'ust 2025. Enteifer il termin fixau ei vegniu inoltrau 1 proposta per midada. La midada proponida ei indicada el text cun color blaua. Ei vegn giavischau neginas ulteriuras midadas.

Decisiun:

Il protocol 5-2025/2028 dalla seduta dil cussegl da vischnaunca dils 14 d'ust 2025 vegn approbaus unanimamein.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Adrian Flepp
president

Roland Cajacob
actuar

2. Revisiun totala dalla planisaziun locala - Part dils habitadis (Plans 1:2000) e lescha da baghegiar

(messadi 10-2025/2028)

President dil cussegl da vischnaunca

La fatschenta presenta ei fetg complexa, perquei vegn la tractaziun partida en duas parts.

Emprema part cun il plan da zonas 1:2000 ed il plan general da formaziun. La secunda part la revisiun totala dalla lescha da baghegiar. Tier mintga part suonda ina introducziun entras la planisadra. Silsuenter la debatta d'entrada e lu la discussiun en detagl. Davart propostas vegn mintgamai votau duront la discussiun en detagl.

Suenter la tractaziun dad omisduas parts suonda la votaziun finala.

Presentaziun

Il president communal René Epp presenta cuort il messadi 10-2025/2028 e las ponderaziuns dalla suprastanza communal leutier. Ei setracta dalla pli impurtanta fatschenta che ha accumpignau la suprastanza communal dapi igl onn 2020. Prevedentamein ha la votaziun dil pievel liug ils 30 da november 2025. Schegie che la vischnaunca sa sin fundament dallas novas indicaziuns digl uffeci federal da statistica e dil cantun quintar cun ina mudesta carschen dalla populaziun ils proxims decennis, sto la vischnaunca exzonar ina part dallas surfatschas en zona da baghegiar. L'exzonaziun (dezonaziun) serestrenscha sin surfatschas agl ur dalla zona da baghegiar. Ulteriuramein vul la suprastanza communal mobilisar las ulteriuras reservas da baghegiar enteifer in spazi dad 8, 3 e 2 onns. Igl ei vegniu menau atras duas exposiziuns da cooperaziun. En numerusas audienzas han ins anflau sligiazziuns cun la gronda part dils proprietaris da terren. Aschia che la suprastanza communal sa presentar ina fatschenta equilibrada. Ulteriuramein eis ei cun quella fatschenta pusseivel da contonscher la segirtad da dretg necessaria per patruns da construcziun e per las autoritads che han d'examinar ils projects da baghegiar.

Part 1: Plan da zonas

Nossa planisadra Esther Casanova ha surluvrau la presentaziun dalla sera d'informaziun cun risguardar las damondas da lezza sera e la discussiun ch'ei occurrada leu. En ina emprema part dilucidescha ella las damondas concernent il plan da zonas 1:2000 e dil plan general da formaziun.

Debatta d'entrada

Cussegl da vischnaunca

La fatschenta ei veramein complexa, quei demuossa l'entira documentaziun denton era il process entochen che la fatschenta ei stada madira per la tractaziun el cussegl da vischnaunca. Ils numerus discuors cun ils planisaders indigens, mo era cun vischinas e vischins, cumprovan che numerusas propostas e giavischs a caschun dallas exposiziuns da cooperaziun han saviu vegnir risguardai. Impurtont ei che nus sedustein per nos interess cun crear la segirtad da dretg per tuts pertuccai. La fatschenta presenta vegn sustenida ed ei vegn proponiu d'entrar e tractar quella.

Ei la mobilisaziun in'alternativa per buca stuer exzonar memia bia terren? Tgei capeta sch'il pievel havess da dir na al project da planisaziun? Tgei capeta el cass d'ina mobilisaziun suenter 8 onns sch'ina parcella ei buca vegnida surbaghegiada? Co motivescha la suprastanza communal la differents termins da mobilisaziun dad 8 resp. 3 e 2 onns? Ferton che nus stuein exzonar e quintar cun sperditas da valeta, dat ei regiuns el cantun che san vinavon enzonar terren en zona da baghegiar. Tgi procura per l'indemnisaziun en cass da sperditas da valur en connex cun la planisaziun e tgi procura en tals cass per l'indemnisaziun dalla sperdita?

Planisadra

Ins ei serestrenschius sin las surfatschas agl ur dallas zonas da baghegiar cun serestrenscher sin quei che fa senn. Sper la mobilisaziun ei era la midada da surfatschas da baghegiar en zonas per baghetgs pigns e curtins ed en zonas verdas ina buna alternativa. Ei dat negin scenari sch'il pievel havess da dir na. Il project risguarda bia giavischs ch'ei vegni inoltra ed ei equilibraus. En cass d'in na stuess ins analisar il motiv pertgei ch'il pievel ha renvieu la fatschenta e lu surluvrar la documentaziun per ina votaziun nova. Bein ha la Regenza la cumpetenza d'intervegnir e relaschar sezza ina planisaziun, denton vegn quei strusch a capitau, quei fuss ina memia gronda intervenziun en l'autonomia dalla vischnaunca. Ils termins per la mobilisaziun entran en vigur cun l'approbaziun dalla planisaziun locala entras la Regenza. La mobilisaziun da treis onns ei vegnida definida per schischoms cun projects da baghegiar gia lubi. Suenter ch'il termin da mobilisaziun ei spiraus exista la pusseivladad da prolungir quei termin per dus onns. Silsuenter ha la suprastanza communal la pusseivladad dad exzonar il terren ch'ei buca vegnius utilisaus ni d'acquistar quel per la valeta commerciale cun vender vinavon quel ad evtl. interessents. Quella varianta para meins probabla essend ch'il proprietari savess far valer in meglier prezi da vender sez siu terren, sche la damonda ei cheu, che da vender quel alla vischnaunca per la valeta commerciale. Ulteriuramein preveda la lescha da baghegiar dus ulteriurs scenari en fuorma d'ina taxa directiva. In taxa dad 1 pertschien dalla valeta commerciale egl emprem onn e lu cun augmentar quel dad onn tier onn per mintgamai per 1 pertschien entochen a maximalmein 10 pertschien. L'autra varianta possibiltescha d'incassar ina taxa da 5 pertschien dalla valeta dil terren naven dil mument ch'il termin per la mobilisaziun ei spiraus entochen a maximalmein 60 pertschien. Suenter il termin da 10 onns (8 plus 2 onns) vegn la vischnaunca puspei a stuer sefatschentar d'ina revisiun dalla planisaziun locala. Entochen lu po ei haver dau midadas enteifer il svilup dalla vischnaunca mo era sin palancau legislativ.

La lescha cantunala numna en tgei cass ch'ina sperdita da valeta sto vegnir indemnisada. Tenor dretg federal ein tuttas enzonaziuns novas suttamessas obligontamein ad ina taxa da plivalur. 75 % ord las entradas dalla taxa da plivalur van en ina cassa dil cantun. Ord quella cassa vegnan evtls. sperditas en connex cun mesiras da planisaziun indemnisadas. L'indemnisaziun succeda buca automaticamein, il pertuccau sto sez far valer l'indemnisaziun.

Cussegl da vischnaunca

Cu va tgei dretg en vigur? Entochen la votaziun dil pievel vala il dretg vertent e naven da lu entochen l'approbaziun entras la Regenza? Con ditg vegn ei a cuzzar entochen che la Regenza ha approbau la planisaziun?

Planisadra

Ella declara in exempel en connex cun l'applicaziun dalla cefra d'utilisaziun. Actualmein eis ei da calcular la cefra d'utilisaziun tenor il dretg vertent. Enteifer igl interval denter l'approbaziun entras la cuminonza dils votants e l'approbaziun entras la Regenza eis ei da calcular la cefra d'utilisaziun tenor dretg vertent e tenor niev dretg. Satisfar la calculaziun al dretg vertent succeda silsuenter la calculaziun tenor niev dretg. Ademplescha il project la cefra d'utilisaziun era tenor niev dretg sa il project vegnir lubius. Ademless la calculaziun tenor vegl dretg buca la cefra d'utilisaziun stuess la damonda da baghegiar vegnir sistida. Quei vala era per las ulteriuras prescripiuns.

Che la Regenza renviescha igl entir project da planisaziun ei buca fetg probabel. Igl ei denton pusseivel ch'ella relai singulas resalvas, ni ch'ella definescha incaricas ch'ei d'ademplir cun caschun d'ina revisiun parziala ni en connex cun la proxima revisiun dalla planisaziun locala.

Actualmein eis ei grev d'indicar il temps il qual la Regenza basegna per approbar la planisaziun. Sin fundament dallas experientschas fatgas en auters loghens ston ins quintar cun 1 ½ onn. Dependa era sch'ei vegn inoltrau recuors encunter la decisiun dalla cuminonza da votantas e votants.

Deliberaziun en detagl

La planisadra repassa ils plans da zonas cul plan general da formaziun. Las damondas ein mintgamai da tschentar el liug, fracziun che vegn presentada. Davart proposta vegn decidu mintgamai immediat.

Pardomat e Madernal

Negina discussiun

Cavardiras

Cussegl da vischnaunca:

La planisadra ha en sia presentaziun menziunau igl inventari davart maletgs dil liug digns da vegnir protegi da muntada naziunala. Cheutier audan Segnas, Cavardiras e Disla. A Segnas han ins relaschau sut il vitg in perimeter cun in scamond per baghetgs da construcziun aulta per tener liber la vesta sil vitg. Pertgei han ins desistiu d'in tal spazi a Cavardiras?

Planisadra

L'emprema prioritad a Cavardiras ei stau d'exzonar terren agl ur dalla zona da baghegiar. La situaziun topografica el sid sco el nord dalla fracziun da Cavardiras lubescha – cun risguardar las distanzas da baghegiar e las distanzas da FAT prescettas per baghetgs d'economia – buca la pusseivladad da construir baghetgs d'economia enteifer quei spazi. A Disla dispona la vischnaunca d'ina zona per la protecziun dalla cuntrada, nua che la pusseivladad da construir baghetgs ei tenor la lescha davart la planisaziun dil territori fetg restrenschiada.

Disla

Planisadra

A Disla existan per part grondas parcelas en zona da baghegiar. Singulas surfatschas ein vegnidas exzonadas, autras partidas tier alla zona verda ni alla zona per baghetgs pigns ed curtins.

Cusseglialer Alfred Spescha

Propoza da mantener la part dalla parcella 1791 en la zona da baghegiar sco actualmein valeivel – zona dil vitg – tenor dretg existent e da desister dalla midada da zona pil clavau, ch'ei previus da midar en ina zona agricola. El motivescha sia propoza cul fatg ch'igl actual proprietari hagi saviu acquistar schischom ordeifer Disla e ch'ina midada da domicil dil menaschi fussi perquei pusseivla. Cun exzonar il clavau en zona agricola fusi ina midada da diever per auters intents buca pli pusseivla.

Cusseglialer Lucas Lutz

Ei ord raschuns familiaras cumpigliaus e s'absenta durant la tractaziun da quella fatschenta.

Planisadra

Cun attribuir il baghetg d'economia alla zona agricola satisfacer il baghetg construius pil diever agricol era al nez corrispundent dalla zona agricola. In baghetg agricol auda buca en ina zona da baghegiar/habitar mobein ella zona agricola nua ch'el sesanfla ella zona corrispundenta. Il baghetg actual ei buca adattaus sco baghetg da habitar. Ella zona agricola denton ademplescha el las pretensiuns da canera sco era las pretensiuns davart las emissiuns d'aria (LRV), da distanza tenor la FAT (prescripziuns da distanza per baghetgs agricols).

Cussegl da vischnaunca

Ei surstaus ch'ins vul ussa exzoner quei baghetg suenter ch'il proprietari ha tschercau cun gronda breigia soluziuns per in niev baghetg d'economia ordeifer il habitadi. Cun schar il baghetg en zona da baghegiar dispona il proprietari da dapli pusseivladads el cass d'ina midada d'intent dil baghetg. El cass ch'il baghetg resta en zona da baghegiar fuss ina midada d'intent cun far diever dil dretg da reconstrucziun pusseivels. Ella zona dil vitg sto el risguardar negina cefra d'utilisaziun. Il dretg da reconstrucziun lubess la realisaziun d'ina relativamein gronda casa en proporziun cul Vitg da Disla. Tgei diever buca agricol fuss aunc pusseivels el cass ch'il baghetg restas ella zona agricola?

Planisadra

La parcella ei fetg gronda, igl ei previu da mantener ina part dalla parcella en zona da baghegiar per porscher al meinagestium la pusseivladad da saver construir ina casa sco menader dil menaschi. Dil reminent ei quella sligiazion vegnida discussiunada cun ils pertuccai, perquei ei la planisadra surstada davart la proposta.

Per in menaschi agricol astga il baghetg era vegnir utilisaus sco magasin per material (urdeins, iseglia e maschinas). Per diever buca agricol ei l'utilisaziun d'in baghetg ordeifer zona da baghegiar resp. enteifer la zona agricola fetg restenschius. Cun la secunda revisiun dalla lescha federala da planisaziun (RPG 2) ei il diever buca conform alla zona ordeifer ina zona da baghegiar pusseivels. Denton per cura che la lescha federala ei entrada en vigur. Silsuenter sto il cantun aunc per circumscriber las prescripziuns necessarias e perquei eis ei aunc incert tgei pusseivladads che las novas prescripziuns concernent RPG2 possibiliteschan ordeifer la zona da baghegiar.

Suprastonza communal

El liug actual exista ina lubientscha da baghegiar per engrondir il baghetg d'economia existent. Pil menaschi existent dat ei neginas midadas cun la midada da zona previda. Ulteriuramein ei previu vinavon ina surfatscha en zona da baghegiar pil meina menaschi. Per quella opziun han ins manteniu la zona da baghegiar. La sligiazion presentada al cussegl da vischnaunca ei vegnida discussiunada cun ils pertuccai ed els han saviu s'accordar cun la proposta.

Cussegl da vischnaunca

Cusseglial Alfred Spescha insista sin sia proposta. El conferma denton ch'ils proprietari han giu saviu s'accordar cun la proposta presentada. Denton ha igl uffeci d'agricultura e geoinformaziun recumandau d'insister sin la versiun vertenta.

Votaziun

Cun 11 encunter 1 vusch ed 1 abstenziun decida il cussegl da vischnaunca da mantener per la parcella 1791 planisatoriamein la situaziun vertenta.

- a) La zona da baghegiar – zona dil vitg parcella 1791 – vegn buca reducida
- b) Dil sector casa da habitar menader menaschi agricol vegn desistiu.

Faltscharidas

Negina discussiun

Vitg ost

Planisadra

- Nova zona da mistregn mischedada cun prescripziuns e pretensiuns concernent la dimensiun da habitaziuns.
- Nova zona da prighel ella Val Mala cun consequenzas per la zona per indrezs e stabiliments publics entuorn claustra.
- Extensiun dalla zona per indrezs e stabiliments publics enviers nord incl. piazza sportiva dil gimnasi.

Negina discussiun

Vitg vest

Planisadra

Cheu ha ei dau ina reducziun dalla zona da prighel concernent prighel da lavinas ella Val Clavaniev. La zona centrala a Vitg ei vegnida adattada. En singuls loghens han ins partiu tier surfatschas pintgas alla zona per baghetgs pigns e curtins. A Latis ein las parcelas che sesanflavan ella zona da habitar H2 vegnidas attribuidas alla zona da habitar H3.

Cussegl da vischnaunca

Ei la parcella 565 che sesanfla egl ost dalla parcella 563 vegnida partida tier ad ina zona verda perquei ch'ei exista cheu in scamond da surbaghegiada en favur dalla parcella 563? Pertgei han ins buca era fatg quei per las parcelas el vest dalla parcella 563, ch'ei medemamein engraviadas cun in scamond da surbaghegiada en favur dalla parcella 563?

Tgei munta quei per las surfatschas enteifer la zona centrala ch'ei attribuidas agl areal habitau generalmein protegius, en cass d'in project da baghegiar? Eis ei da quintar cheu cun grevezias semegliontas sco el cass d'areals cun inventari federal per in maletg dil liug digns da vegnir protegius? Basegni en mintga cass ina inventarisaziun dil baghetg existent?

Planisadra

La parcella 565 sesanfla en ina zona da habitar perquei ei quella vegnida attribuida alla zona verda. Las surfatschas el vest dalla parcella 563 basegnan negina midada perquei ch'ellas sesanflan en zona agricola. Dil reminent risguarda la planisaziun dil territori – in act dil dretg public – buca determinaziuns fixadas el register funsil. Ei menass memia lunsch sche la planisaziun territoriala stuess aunc risguardar tuttas stipulaziuns ch'ei impurtadas resp. menziunadas el register funsil. El cass digl areal habitau generalmein protegius basegni buca per mintga project da baghegiar in inventari davart il baghetg existent. Inventaris ein necessaris mo el cass da projects novs ni el cass da renovaziuns pli complexas. Sch'in inventari ei necessaris vegn decidiu da cass tier cass mintgamai el cass singul, entras la vischnaunca. In tal inventari sa per exempel era succeder entras la tgira da monuments.

Clavaniev

Planisadra

Ils dus gronds baghetgs d'economia agl ur dalla zona da baghegiar ein vegni attribui alla zona agricola e fan aschia part dalla dretga zona. Ils baghetgs agricols existents che fuorman ina part cumpacta dil vitg da Clavaniev ein vegni parti tier ad ina zona speciala. Els duein saver vegnir duvrai sco magasins etc. denton buca per diever da habitar. In problem principal ei l'avertura da quels objects ch'ei strusch accessibels cun vehichels.

Funs

Cussegl da vischnaunca

A vosta dil fatg ch'ina nova enzonaziun da terren da baghegiar ei facticamein buca pusseivla para l'engrondaziun dalla zona speciala Catrina previda a Funs empau curiosa.

Planisadra

Tier la zona speciala Catrina setracta ei d'ina zona speciala e buca d'ina zona da habitar. Perquei ei l'extensiun dalla zona speciala Catrina buca decisiva per la reserva dallas zonas da habitar. Ulteriuramein ei quella zona colligiada cun in project.

Acletta

Negina discussiun

Cuoz

Cussegl da vischnaunca

Pertgei han ins stipulau a Cuoz ina zona solara? En connex cun la votaziun davart il project solar sin l'Alp Run han votantas e votants vuliu saver nuot da quella gronda ovra. Fai senn d'attribuir en quei liug prominent a Cuoz ina zona solara? Havessen ils vischins pertuccai buca stuiu vegnir fatgs attents sin quella midada da zonas previda?

Planisadra

Il giavisch per quella zona ei vegnius inoltraus a caschun dall'emprema exposiziun da cooperaziun. Ins ha surpriu quella proposta e cun caschun dalla secunda exposiziun da cooperaziun ei quella proposta buca vegnida contestada, aschia che quella zona solara a Cuoz ei vegnida surprida definitivamein el plan da zonas. Cunquei che quella parcella cunfinescha directamein cul trasse dalla viafier MGB para l'influenza sil maletg dalla cuntrada dad esser mudesta.

Suprastonza communal

Els fegls uffizials dalla regiun e dil cantun vegn fatg attents mintgamai davart ils termins d'exposiziun. Perquei eis ei impurtont che vischinas e vischins nezegian la caschun e fetschien diever dallas pusseivladads da s'informar e d'inoltrar a temps propostas per midadas e per giavischs.

Zona mistregn Pignola/Marias

Negina discussiun

Segnas/Casa Nauscha

Cussegliera Silvia Bucheli

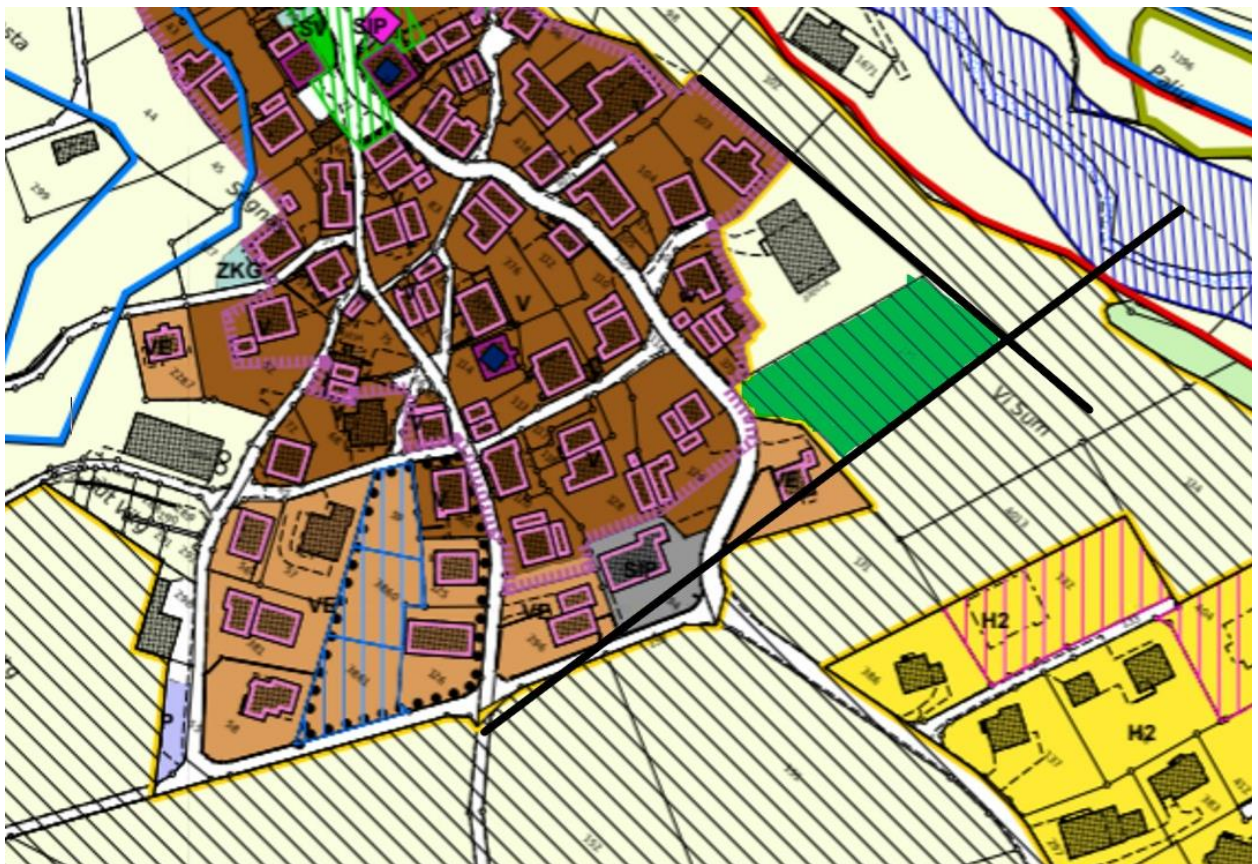
En connex cugl inventari federal per maletgs dil liug digns da vegnir protegi ei vegniu definiu sut il vitg da Segnas e per part agl ur da Segnas in sector cun in scamond da construcziun aulta. Entuorn il baghetg d'economia sin parcella 130 ei quei spazi vegnius definius memia stretg. Al pur pertuccau exista strusch pli spazi per engrondir siu menaschi. Ella propona da reducir la surfatscha dil sector cun scamond per baghetgs da construcziun aulta, aschia ch'igl ei pusseivel pil menaschi d'engrandir il baghetg d'economia.

Planisadra

Il sector cun scamond per baghetgs da construcziun aulta duei possibilitar d'ina vart il schurmetg dil maletg dil liug – inventari federal. Da l'autra vart duei el era garantir ch'ils quartiers creschien buca ensemen cul vitg da Segnas. Cunzun il quartier da Casa Nauscha. Sin fundament dall'emprema exposiziun da cooperaziun han ins sin giavisch dils pertuccai gia adattau igl areal cun ina scamond per baghetgs da construcziun aulta. Aschia che la proposta presentada corrispunda alla discussiun occurrada culs pertuccai. In'engrondaziun dil menaschi ei denton era cumbinau cun las pretensiuns da distanza FAT che sedattan per baghetgs agricols.

Votaziun

Cun 13 encunter 0 vuschs ed 1 abstenziun suonda il cussegl da vischnaunca la proposta da cussegliera Silvia Bucheli. La surfatscha cun in scamond per baghetgs da construcziun aulta sin parcella 130 vegn reducida.

Peisel

Cussegl da vischnaunca

A Peisel ei previu ina zona per ina piazza da giug. Quella zona cumpeggia plirs proprietaris da terren. Ein ils proprietaris da terren pertscharts da quella situaziun?

Suprastonza communal

La nova via forestala che vegn construida ella Val da Segnas tanghescha la piazza da giug actuala. Per saver possibilitar ina nova piazza da giug han ins previu la nova surfatscha. El rom dalla repartiziun nova da terren entras la meglieraziun funsila duess il terren necessari per la piazza da giug vegni reservaus.

Mumpé Medel

Negina discussiun

Mumpé Tujetsch

Cussegl da vischnaunca

Ina casa agl ur dalla zona da baghegiar sesanfla vinavon enteifer il spazi influenzaus dalla lingia da tensiun aulta. Pertgei ei quella casa buca vegnida attribuida ad in'otra zona?

Planisadra

Ei setracta cheu d'ina casa existenta tenor vegl dretg. Ella astga vegnir mantenida ed utilisada sco construida, denton astga quella casa buca vegnir engrondida.

Cuntinuaziun dalla tractaziun

A vesta dil temps avanzau decida il cussegl da vischnaunca cun 14 encunter 0 vuschs da cuntinuar cun la tractaziun dalla lescha da baghegiar en ina ulteriura seduta che duei haver liug el decuors dallas proximas duas jamnas. Il president vegn a sclarir termins pusseivels.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Adrian Flepp
president

Ervin Maissen
actuar

3. Ura da damondas

Alla suprapostanza communal ei vegniu inoltrau treis damondas a scret. La suprapostanza communal pren posiziun sin suandontas damondas ord il miez dil cussegl da vischnaunca.

Silvia Bucheli, Christian Loretz

Damonda:

La resoluziun dils 29 da november 2024 duess tenor Art. 45 regulativ da fatschentas communal dar in signal enviers istanzas federalas e cantunalas la posiziun dalla vischnaunca da Mustér enviers il binari da magasin sut Segnas.

Cunquei che la proxima sesida dalla suprapostanza communal e l' MGB ha liug fin settember dumandein aunc inagada.

Cu igl uffeci federal da traffic e la Regenza Grischuna han survegniu quella resoluziun e tgei rispostas ch'ei vegnidas anavos?

Alla sesida dil davos da settember sto aunc inagada vegni punctuau d'anflar in auter liug per quei binari ord suandonts motivs:

- Resoluziun dils 29.11 .2024
- Il vischinadi da Segnas ha votau unanimamein en ina votaziun consultativa encunter quei project
- Las parcelas pertuccadas ein buca conformas alla zona.
- Ina grevezia per la zona turistica, cunfinescha cun la zona da sport d'unviern
- Ina grevezia per la zona agricola, terren d'aula qualitat.
- Ina grevezia enviers in vitg e uclaun ch'ei protegi naziunal el contuorn.
- Ina grevezia enviers la zona dil vitg (engrondida), canera (lavur duront la notg).
- Situada gest sut la zona « scamond per baghetgs da construcziun aulta » previda.

Cun quella resoluziun less il pievel, la politica e las persunas indigenas gia da ordavon in segn als planisaders ed a tuttas istanzas che quei project ei buca giavischaus en quei liug.

Risposta (president communal René Epp):

La resoluziun dil cussegl da vischnaunca dils 29 da november 2024 ei adressada alla direcziun dalla MGB, che han retschert quella ils 10 da december 2025 dalla vischnaunca. Cun il cantun ni la confederaziun ha la vischnaunca aunc buca giu caschun da contrahar, damai ch'il project ei aunc buca aschi lunsch. Quei che nus savein ei ch'ils planisaders dalla MGB ein stai en contact cun la tgira da monuments en connex cun las damondas dad ISOS eav., quei ei denton iu directamein sur ils planisaders.

Dil mument ch'in project pli concret ei avon maun vegnan las istanzas cantunalas e federalas involvadas. Quei ei lu il mument che la vischnaunca vegn a saver plazzar giavischs e resalvas visavi il project.

Cussegl da vischnaunca

Cusseglia Silvia Bucheli ei buca cuntenta cun la risposta dalla suprapostanza communal. Ord siu pugn da vesta era l'incarica formulada aschia che la resoluziun seigi era da tarmetter als uffecis cantunals e federals.

La suprastonza communal

Ha buca l'intenziun d'ignorar las pretensiuns dil vischinadi da Segnas en connex cun la resoluziun concernent la realisaziun d'in binari da "magasin" e vegn a s'engaschar cun tutta forza che l'intenziun stipulada enteifer la resoluziun vegni observada.

Damondas a bucca

Cusseglier Otti Flepp

La vischnaunca ha inizialisau in concept per meglierar la cumparsa dil vitg. Ins ha constatau ch'ei vegn postau e starschau en differents loghens vehichels ed iseglia ch'ei buca pli en funcziun e che fan empau schliata pareta.

Suprastonza communal

Ins vegn a sclarir co ins sa intervegnir davart dalla vischnaunca concernent quels vehichels starschai.

Ils 14 d'ust 2025 ha il cussegl da vischnaunca, en connex cul project per la sanaziun dils mirs schetgs, incaricau la suprastonza communal da contactar la vischnaunca da Medel concernent separticipar a quei project che savess menar sur ils cunfins dallas duas vischnauncas. Deplorablamein han ins aunc survegniu negina risposta dalla suprastonza communal da Medel.

Communicaziuns

President dil cussegl da vischnaunca:

Il president sclaresha il termin per la proxima seduta dil cussegl da vischnaunca e communichescha quel proximamein.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Il president:

Adrian Flepp

Igl actuar:

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 22 da settember 2025